Redacţiunea Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorī nefrancate nu se primescū. Manuscripte nu se retrimitū!
Birourile de anunciurī:
Braşovū, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescū în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Donneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat: în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulū inserţiunilorū; o seriă garmondū pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărī mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o serea 10 cr. v. a. séu 30 banī.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unū anū 12 fl., pe sése lunī 6 fl., Pe trei lunī 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unū anū 40 francī, pe sése lunī 20 francī, pe trei lunī 10 francī.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorī.
Abonamentulū pentru Braşovū:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulū I.: pe unū anū 10 fl., pe sése lunī 5 fl., pe trei lunī 2 fl. 50 cr. Cu dusulū în casă: Pe unū anū 12 fl. pe sése lunī 6 fl., pe trei lunī 3 fl. Unū esemplarū 5 cr. v. a. séu 15 banī.
Atâtū abonamentele câtū şi inserţiunile suntū a se plăti înainte.

Nr. 178. **Braşovū, Lunī, Marţī 13 (25) Augustū.** **1891.**

Braşovū, 12 Augustū v.

Ingâmfarea celorū dela putere produce cele mai ciudate apariţiunī, şi nu scii ce sĕ facī câte odată, când cetescī isbucnirile acelei îngâmfărī, sĕ riḑī orī sĕ compătimescī pe cei ce scriu.

Aşa şi acum ne-au datū ocasiune foile unguresci a-le admira pentru ilusiunile, ce şi-le facū, amăgindu-se pe sine cu frase marī şi bombastice, lipsite de orī ce temeiu realū.

Ce sĕ mai şi ḑică omulū când cetesce de pildă în gazetele pestane din Joia trecută esclamaţiunea: „Iată acum Ungaria este unū statū naţionalū!... Pericululū unei destrămărī este delăturatū. Elementele, cele cu totulū deosebite ale locuitorilorū Ungariei fură unite într'o singură naţiune.“ („Neues Pester Journal,“ dela 20 Augutū anluū curentū.)

Şi pe ce credeţī, se întemeiéză optimismulū acesta alū fóiei din Pesta? Ce s'a întêmplatū deodată ca ea sĕ pótă scrie marele cuvêntū: „Ungaria este acum unū statū naţionalū?“

Ceea ce 'i-a făcutū pe gazetarii îngâmfaţī din capitala Ungariei sĕ jubileze şi sĕ proclame Ungaria ca statū naţionalū desĕvêrşitū, este împrejurarea, că ḑiua de Sf. Stefanū a fostū pentru întâia óră pusă în rêndulū ḑilelorū de repausū, poporaţiunea fiindū constrînsă prin lege de a nu lucra în acéstă ḑi, cum nu lucréză Dumineca.

Suntū mai mulţī anī de când s'a făcutū încercarea sĕ se decreteze ḑiua de Sf. Stefanū prin lege ca sĕrbătóre naţională, dér n'a reuşitū, pentru că s'a adusū înainte că nu merge ca sĕ se impună adorarea unui sfântū catolicū tuturorū celorlalte confesiunī şi astfelū sĕ se violenteze consciinţa necatolicilorū. A trebuitū sĕ trécă încă multū timpū pănă ce legea pentru repausulū de Duminecă a oferitū legislatorilorū ungurī prilegiulū de a vîrî şi ḑiua de Sf. Stefanū între Duminecī.

Adecă, mai bine ḑisū, legea pentru repausulū de Duminecă a fostū adusă numai ca sĕ pótă fi decretată şi ḑiua de Sf. Stefanū ca ḑi de repausū şi prin urmare ca ḑi de sĕrbătóre.

Şi fiind-că în paragrafulū legei se ḑice, că trebue sĕ înceteze orī ce lucru în ḑiua de Sf. Stefanū, ca „sĕrbătóre naţională“, „Neues Pester Journal“ şi celelalte foi conchidū în consecinţă logică, de pe hârtiă érăşī pe hârtiă, că décă poporaţiunea statului e constrînsă prin lege a ţiné ca ḑi de rĕpausū o sĕrbătóre naţională ungurésca, de aicī urméză că şi statulū trebue sĕ fiă naţionalū şi că elementele atâtū de eterogene ale poporaţiunei sale au şi fostū contopite într'o singură naţiune.

Este într'adevĕrū lucru ridiculū a voi se conchiḑī, de la o decretare teoretică la situaţiunea reală, care nu se va puté îndrepta nicī odată după capetele înferbêntate de şovinismulū naţionalū, ale legislatorilorū ungurī. Dieta póte decreta încă multe, dér pentru aceea nu va schimbă nimicū din ceea ce este şi nu póte fi altfelū. Nu va puté schimba cu atâtū mai vêrtosū, cu câtū în dietă este representatū astăḑī esclusivū numai elementulū maghiarū dela putere, ér naţionalităţile, adecă majoritatea poporaţiunei statului, n'au acolo nicī unū cuvêntū.

De geaba se desfătéză foile unguresci în ideia, că acum suntū toţī una, şi că „statulū unitarū maghiarū e pe deplinū stabilitū,“ când în realitate, deodată cu nemulţămirea adâncă ce le-a cuprinsū naţionalităţile suntū mai înclinate ca orī şi când de a accentua deosebirea lorū de limbă şi de némū faţă cu elementulū dela putere.

De geaba suntū svîrcolirile acelorū, carī din § 1 alū legei pentru repausulū de Duminecă, care este impusū, voescū sĕ deducă, că acum tóte greutăţile sunt delăturate şi că statulū e pe deplinū „naţionalisat“. Alta este cestiunea privitóre la lealitatea Românilorū, Slavilorū şi Germanilorū din Ardealū şi Ţéra ungurésca, şi cu totulū alta cestiunea, décă acestū statū póte sĕ fiă naţionalū maghiarū séu nu. A confunda aceste douĕ cestiunī, cum face „N. P. Journal“, însémnă a nu cunósce starea reală a lucrurilorū din acestū statū. Românii, Slavii şi Germanii n'au avutū lipsă de decretarea ḑilei de Sf. Stefanū ca ḑi de repausū, pentru ca sĕ dea probă despre lealitatea lorū. Acésta este mai presusū decâtū ca sĕ pótă fi trasă la îndoiélă în seriosū.

Dér credū óre foile unguresci, că Românii, Slavii şi Germanii din acestū statū vorū înceta de a mai pretinde ca sĕ trăiéscă cu limba şi cu naţionalitatea lorū liberū şi neîmpedecaţī în acestū statū, bucurându-se de egala îndreptăţire? Credū óre, că prin aceea, că li-sa impusū prin lege acestorū naţionalităţī ḑiua de Sf. Stefanū ca ḑi de rĕpausū, ele au renunţatū la marile lorū postulate? Rĕu se înşélă şi se amăgescū aceia, carī pe nisce premise deşerte îşī baséză conclusiunea, că „statulū naţionalū maghiarū este perfectū“.

Din ceea ce suntū violenţī, şoviniştii ungurī prin asemenī halucinaţiunī se mai facū şi ridiculī!

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Augustū.

— Ḑiarului „Neues Pester Journal“ 'i se telegrafiză din Strigoniu, că guvernulū ungurescū a renunţatū dela proiectulū pentru **strămutarea scaunului primatialū** la Pesta. In cercurile competente din Strigoniu se privesce acésta cestiune ca pe deplinū resolvată în sensulū, că şi primatele ce va fi denumitū va resida în Strigoniu. Papa se pronunţă faţă de unū prelatū maghiarū, categoricū în contra strămutărei scaunului primaţialū la Pesta, şi se ḑice, că numai în urma acésta, s'a renunţatū la acestū proiectū.

—Ḑiarulū „Berlines Tageblatt“ publică unū articulū de fondū scrisū de unū membru alū *camerei prusiane a seniorilorū*, care tractéză cestiunea **că óre astăḑī e posibilă o desarmare.** Autorulū négă mai întêi cestiunea acésta, cu deosebire faţă de şovinismulū Francesilorū, dér nu ţine de imposibilă o desarmare. Căsătoria ruso-francesă, ḑice elū, e nefiréscă, şi cu deosebire e în contraḑicere cu forma actuală de guvernamentū şi cu tradiţiunile Franciei. Décă Francia se va alătura cu Anglia la alianţa triplă, atuncī nu se póte eschide posibilitatea, că Francia fără nicī o vĕrsare de sânge îşī va câsciga Lotaringia şi vechia ei posiţiune în Europa. Atuncī cele cincī puterī unite din apusū vorū puté dicta legī Rusiei şi vorū ameliora perspectivele unei desarmărī. Articolulū acesta e remarcabilū, ḑice numita fóie, fiindcă se crede, că autorulū lui este *Koscielski* cunoscutulū membru alū camerei seniorilorū şi deputatū alū parlamentului germanū, care a întrodusū direcţiunea oportunistă a fracţiunei Polonilorū germanī şi în ultima sesiune a fostū distinsū de către împĕratulū Vilhelm, pentru atitudinea sa faţă de flotă.

— Din Berlin se anunţă: Impĕratulū **Vilhelm** va pleca după cum se hotărîse mai înainte la 2 Septemvre n. c. peste Tetschen la Sigmundherberg, unde va sosi şi împĕratulū Franciscū Iosivū în 3 Septemvre. Probabilū, că împĕratulū Vilhelm va pleca de aicī cu împĕratulū Franciscū şi cu regele Albert de Saxonia, pe câmpulū de manevre şi după manevre se va duce la castelulū Shwarzenau. Impĕratulū Germaniei calĕtoresce cu mare suită, în care se află şi cancelarulū Caprivi, şi şefulū statului major generalū. Impĕratulū Germaniei se va duce la manevre chiar şi în casulū acela, décă ar fi silitū sĕ mérgă în trăsură. Rana dela ghenunchī, se ḑice că s'a vindecatū.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cătuşile amorului.

Amintire la Victor Hugo, de C. Rossi.

După resturnarea împeriului urmà comuna, care amnestià pe toţī esilaţii. Eremitulū din Guernsey întrase din nou în Paris şi la caminuū seu se cristalisà viaţa familiară, pe care o iubea mai multū decâtū viéţa lumei esterne. — la acesta se asocià unū cercū de amicī, care aprovisiona cu îmbelşugare conversaţiunea în familiă, — bĕtrânul poet putea într'un mod de necreḑutū se supórte multă adoraţiune şi numai o ovaţiune neobicinuită, răpea unū semnū visibilū de aprobare. La acestea aparţinea şi serbarea aniversărei etăţii sale de 80 de anī, la care întrégă ţéră îşī trimise eroiī sei spiritualī şi pioniriī, — în ḑiua acésta fură prea multe ovaţiuni pentru o vêrstă atâtū de înaintată! Firesce că ḑilele ce urmară după acésta, aparţinură numai liniştei şi familiei, — după visitele cele multe, după furtuna admiratorilorū, picà în sĕptămana festivă, când unū marodeur, când altulū. Intre acestia era şi unū tênerū şefū alū unei firme comerciale, elū aduse *post festum* o cutiă — unū albumū giganticū, care avea se conţină operile complete ale veteranului poetū, legatū în mĕtasă preţiósă şi în aurū.

Ochii negri strălucitorī ai lui Victor Hugo se întunecară, când auḑi elū cuvintele: „operele complecte“.

„Scii D-ta, tênĕrulū meu amicū“, ḑise elū cu o melancoliă uşóră, „nu posedū operile mele complecte şi lumea nu le va avé complecte niciodată, — mai suntū cele dintâiu poesii de amorū ale mele, pe carī le-am perdutū şi în zadarū îmī trudescū memoria, ca sĕ mi-le reîmprospătezū — de multe ḑile încercū eu reconstruarea acestorū treiḑecī de poesii, — după cum ḑicū înzadarū! Nicī odată nu le voi mai regăsi!“

„Aşadéră n'au fostū scrise niciodată“? întrebà Troupenas junior.

„O da — le-am datū unei tinere dame — le-am datū ei însă-şi, în treiḑecī de ḑile una după alta!“ Elū oftà adâncū.

„Şi adorata D-tale, nu ţi-ar înapoia aceste oftărī amoróse, pentru ca sĕ luămū copiă după ele?“

„Sĕ-mī înapoieze poesiile?“ Unū surisū ciudaū se ivi printre trăsurile încreţite ale feţei sale, şi numai decâtū îi succedà nisce lacremī. „Nu credū — nu — ea e mórtă!“ ḑise elū după o pausă lungă.

„Dér acésta simplificà afacerea“, ḑise tînĕrulū editorū, căruia-i zăcea tare la inimă seria necunoscutelorū poesii de amorū ale renumitului bărbatū „dóră se vorū afla lucrurile în moştenire, — moştenitorii ni-le vorū împrumuta, décă nu se vorū puté despărţi de preţiosulū manuscriptū“.

In ochii bĕtrânului licărì o lacrimă „Unū romanū din juneţe, pe care trebue sĕ ţi-lū povestescū, ca sĕ înţelegī pe deplinū pentru ce poesiile acelea nu le mai potū căpĕta.

— Urmà o lungă pausă, apoi începù sĕ vorbéscă în frase scurte în contra obiceiuluì sĕu:

„Eram încă aprópe unū copilū — după esteriorū — dér aveam inimă bărbătéscă şi deja eram cunoscutū ca poetū — dér acésta o sciu — şi lumea o scie! — Atuncī luamū instrucţiunea din limba italiană. Invĕţătorulū meu era unū adevĕratū neapolitanū vioiu, cu numele Rascoli, nu prea era unū omū conscienţiosū — cine voia sĕ înveţe, învĕţa: cine nu voia, plătea taxele şi nu învĕţa nimicū, — ér décă dênsulū nu era acasă, ceea ce adeseorī se întêmpla, 'mī da fica sa lecţiunī — Angela — Angela Rascoli!“ — Elū oftà involuntarū şi se puse unū momentū pe gândurī mai înainte de a continua:

Ea era de cincīspreḑece anī, unū amestecū suavū de copilăriă şi înţelepciune bătrânéscă — crescuse mare fără mamă; dér în adevĕrū crescù ea pe tatălū ei, pe care-lū scia înfrêna şi conduce cu o vorbă, cu o privire din minunaţii ei ochī azurii, curaţī ca cristalulū. Duceau o viéţă simplă, dér miseria nicī-odată n'a domnitū în casa lorū.

— Amorulū meu faţă de dênsa cuprindea compătimire şi adoraţiune, — acésta se reoglinda în prima poesiă, pe care i-o dedicaiu Angelei în vocabularulū meu, — ea o cetì, tremurà, se înroşì şi strânse cartea în braţe, — se începù apoi unū visū dulce şi curatū de amorū alū duorū suflete curate. — — —

Rascoli, care de sigurū îşī gândise altū viitorū pentru frumósa sa fiică, ne luà

— Din Roma se scrie cu data de 21 Augustŭ: Ministrulŭ preşedinte italianŭ marchisulŭ *di Rudini* a plecatŭ la Piemont, pentru ca sĕ însoţéscă pe regele *Umberto* la *Mondoni*, unde se va desvĕli în Dumineca viitóre **monumentulŭ regelui Carol Emanuel I** şi unde regele va trece în revistă trupele din ţinutulŭ Alpilorŭ. Regele, dimpreună cu contele de Turin şi cu ministrulŭ de rĕsboiu au sositŭ în *Perero* lângă Pinerol, unde au fostŭ întimpinatŭ de mai mulţĭ deputaţĭ şi de 17 primarĭ din satele din giurŭ. Poporaţiunea l'a primitŭ pe regele cu mare însufleţire. Regele apoi s'a dusŭ la manevre, la care au luatŭ parte şépte bataliόne trupe de Alpĭ şi trei baterii de munte, cu totulŭ 4500 soldaţĭ. După ce regele Umberto trecŭ în revistă trupele, se întórse în Turin.

„Agenţia Havas" publică o scrisóre a lui **Zancov** şi a mai multorŭ emigranţĭ bulgarĭ adresată lui Stambulov, în care îĭ recomandă acestuia sĕ se înţeléğă cu Rusia şi se silĕscă pe principele de Coburg sĕ abdice. Nicĭ-odată nu se va lupta o armată bulgară pentru duşmanii Rusiei; décă alianţa triplă va învinge, atuncĭ Bulgaria va ajunge sub înfluinţa economică a Austro-Ungariei; décă însĕ va suferi catastrofă, atuncĭ Bulgaria va fi anexată la Rusia. In nicĭ unŭ casŭ însĕ, politica lui Stambulov nu va avé sfîrşitŭ bunŭ.

— Se scrie din Sofia d-lui Daily News, că d-na Karavelov, în numele soţiilorŭ celorŭ arestaţĭ în urma asasinărei d-lui **Belcev**, a cerutŭ intervenirea agentului diplomaticŭ alŭ Marei Britanii. Agentulŭ ar fi rĕspunsŭ, că nu i-se pare potrivitŭ momentulŭ pentru o intervenire, care după părerea lui, ar puté pune Bulgaria într'o situaţiă critică faţă de puterile europene.

— Escadra francesă a fostŭ primită în **Portsmouth** cu marĭ onorurĭ. Admiralulŭ flotei englese Carol of *Clanvilliam* a datŭ în 22 Augustŭ unŭ banchetŭ în edificiulŭ admiralităţii la care au luatŭ parte oficeri superiorĭ ai escadrei francese. Pentru ceilalţĭ oficerĭ francesĭ, s'a data unŭ dejunŭ de cătră oficerii englesĭ. Séra la 11 óre s'a datŭ unŭ balŭ. Oraşulŭ a fostŭ decoratŭ şi în parte iluminatŭ. La banchetulŭ din *Osborne*, oferitŭ de regina Angliei oficerilorŭ francesĭ de marină s'a cântatŭ marseillaisa în decursulŭ căreia regina s'a sculatŭ în picióre şi a ascultatŭ până la fine şedêndŭ în picióre.

— La banchetulŭ, pe care l'a datŭ prefectulŭ departamentului Seine-Inférieure în Rouen în onórea consiliului generalŭ, senatorulŭ *Cordier*, ca preşedintele consiliului generalŭ, ţinŭ toastŭ asupra **realaţiunilorŭ actuale ruso-francese.** Elŭ împărtăşi următórea reminiscinţă: In 1888, din incidentulŭ visitei lui Carnot la Rouen, după terminarea revistei militare s'a esprimatŭ ataşatulŭ militarŭ rusescŭ cătră cordierŭ, plinŭ de admiraţiune: „Ce mai aşteptaţĭ, cu o astfelŭ de armată? Face-ţĭ unŭ pasŭ înainte şi *noi vĕ vomŭ primi cu braţele deschise.*" Aceste cuvinte furŭ primite de de cei presenţĭ la banchetŭ cu vie aplause.

In **Vichy**, comitetulŭ festivŭ arangiéză o cursă de cai ruséscă.

— O telegramă din Shanghai, publică în Standard din că **autorităţile chinese din Peching** refusă de a acorda reparaţiunile cerute de puterĭ. Printre cercurile politice din Londra, lumea este preocupată de afacerile din China şi despre réua voinţă a guvernului din Peching. Se consideră ca necesarŭ, ca puterile europene sĕ se înţelégă, în vedere de a exercita o presiune mai energică asupra guvernului din Cerescului-Imperiu. Pe de altă parte, o telegramă din Tien-Tsin, ne aduce următórea scire: Representanţii puterilorŭ străine urméză de a stărui pe lângă guvernulŭ chinesŭ pentru ca se obţină pedepsirea tutulorŭ acelora, carĭ au luatŭ parte la tulburările din Vu-hu, Vusuch şi alte localităţĭ, precum şi asupra funcţionarilorŭ carĭ n'au luatŭ mĕsuri pentru ocrotirea străinilorŭ. Chestiunea indemnităţei pecuniare este o chestiune cu totulŭ a parte. Despre acésta n'a fostŭ vorba prin notele presentate lui Tsong-li-Yamen. Plata unei compensaţiunĭ pentru ultragiele a cărorŭ victimă au fostŭ misionarii din China centrală, era deja stabilită între representanţii britanicĭ şi autorităţile locale, mai înainte ca ministrii străinĭ sĕ fi presentatŭ vre-o notă colectivă lui Tsong-li-Yamen.

SCIRILE ḐILEI.

— 12 (24) Augustŭ.

Nou ministru austriacŭ. Ḑiarulŭ „Reforma" i-se telegrafézĕ din Praga că contele *Taaffe*, a primitŭ împuternicirea pentru înfiinţarea unui *ministerŭ de comunicaţiune*. Ca candidaţĭ se ḑice că suntŭ, baronulŭ *Czedik* şi baronulŭ de *Wittek*.

***

A treia conferinţă parlamentară permanentă pentru pace se va ţine anulŭ acesta la Roma de la 3 până la 8 Noemvre. La acestŭ congresŭ au fostŭ învitaţĭ şi membrii parlamentului românŭ. După terminarea conferinţelorŭ şi a serbărilorŭ ce se vorŭ da la Roma în onórea deputaţilorŭ străinĭ, toţĭ visitatorii congresului vorŭ merge cu unŭ trenŭ specialŭ sĕ visiteze Neapoli şi Pompei.

***

Derailare de trenŭ. Cetimŭ în „Timpulŭ": O derailare de trenŭ a avutŭ locŭ Joi la 8 óre séra pe linia fortificaţiilorŭ între Chitila şi Chiajna. Sergentulŭ Rentz, nepotulŭ colonelului Rentz şi unŭ soldatŭ din geniu au fostŭ omorîţĭ. Suntŭ şi doi funcţionarĭ rănîţĭ. Trenulŭ, care mergea cu o viteză de 20 chilometri pe o óră, ajungêndŭ lângă curba cea mare, care întórce calea spre Chitila, se isbi de unŭ bolovanŭ, ce se afla pe şinĭ şi deraiă. Se bĕnuesce că bolovanulŭ l'ar fi pusŭ unŭ bulgarŭ, pentru ca sĕ-şĭ rĕsbune asupra maşinistului, care îi călcase cu trenulŭ o bivoliţă. Rănîţii suntŭ în numĕrŭ de patru, dintre carĭ unulŭ are piciorulŭ sfărîmatŭ şi cu greu va scăpa, ceilalţĭ dau speranţe de scăpare.

***

Artişti români în străinătate. Domnişóra *Teodorini* şi domnulŭ *Gabrilescu*, au fostŭ angajaţĭ la teatrulŭ liricŭ din Rio de Ianeiro.

***

Nou consulŭ austro-ungarŭ la Iaşĭ. In loculŭ sinucisului consulŭ austro ungarŭ Em. *Pietschka*, a fostŭ numitŭ d. *Szatmary* Király, ca consulŭ austro-ungarŭ la Iaşĭ.

***

Ḑiare confiscate. Mai multe ḑiare din Alsaţia şi Lorena au fostŭ confiscate pentru că au reprodusŭ scirile ḑiarelorŭ francese despre bóla împĕratului Wilhelm.

***

Remontă de cai. Cetimŭ în „Naţionalulŭ: D. maiorŭ Baldoviciĭ, a fostŭ trimisŭ în Austro-Ungaria, cu însărcinarea de a face o romontă de cai pentru divisionulŭ de gendarmĭ călări din capitală.

***

Podŭ peste Bosforŭ. Din Constantinopole se anunţă, că în Yildis-Kiosk se ocupă o comisiune a lucrărilorŭ publice cu esaminarea proiectului unui podŭ peste Bosforŭ între Stambulŭ şi Scutari. Acestŭ podŭ va fi de 2000 de metri, şi va conţine afară de drumulŭ pentru ómenĭ şi unŭ tramvai şi o liniă ferată, care va avé de scopŭ sĕ pună în legătură căile ferate anatolice cu calea ferată internaţională Constantinopole-Budapesta-Viena-Parisŭ.

***

Noulŭ ministru turcescŭ de rĕsboiu. Sultanulŭ a denumitŭ de ministru de rĕsboiu pe Gazi Osman Paşa, care a resistatŭ cu atâta tenacitate la Plevna, în rĕsboiulŭ ruso-turcŭ din 1877/78.

***

La atentatulŭ din Sofia. In 4 Octomvre a. c. se începŭ pertractările procesului în contra celorŭ încriminaţĭ, carĭ au ucisŭ pe ministrulŭ de justiţiă Belcev.

Generalulŭ Ignatiev în Praga. Ḑiarulŭ „Narodni Listi" anunţă, că generalulŭ *Ignatiev*, a petrecutŭ mai multe ḑile în Praga. Elŭ a statŭ în hotelulŭ „Monopol" şi a sciutŭ sĕ păstreze incognito alŭ sĕu atâtŭ de bine, încâtŭ, numai după ce a plecatŭ s'a aflatŭ, că generalulŭ Ignatiev în Praga.

***

Marii ducĭ rusescĭ în Francia. Ḑiarului parisianŭ „Evénement", i-se telegrafézĕ din Petersburg, că acolo se vorbesce, că marele duce Vladimir, alŭ doilea frate alŭ Ţarului va sosi în luna lui Septemvre la Parisŭ, unde va face o visită lui Carnot. Se ḑice că va lua parte şi la manevrele din ostŭ conduse de generalulŭ Saussier. Marele duce Michailŭ Michailoviciĭ şi cu soţia sa, au sositŭ în Parisŭ.

***

Viitorulŭ congresŭ higienicŭ, ce va fi în anulŭ 1894, se va ţiné la Pesta.

***

Marele duce Alexis în România. Ḑiarului „Neue Freie Presse" i-se telegrafézĕ din Iaşĭ următórele: Marele duce Alexis în călĕtoria sa dela Vichy cătră casă va trece prin România şi va face o visită regelui Carolŭ la Sinaia.

***

Invitare. Inteligenţa română din Şeica mare şi jurŭ învită la *petrecerea de vĕră* ce se va arangia Dumineca în 30 Augustŭ n. c. în „Hotelulŭ mare" din locŭ. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru şcóla română locală. Preţulŭ întrărei: de persónă 1 fl., de familiă 1 fl. 50 cr. Inceputulŭ la 4 óre p. m. Comitetulŭ arangiatorŭ: Aronŭ Domşia, preşedinte. Niculae Racoţia, casarŭ. Ioachimŭ Vintila, controlorŭ. Membrii: Iacobŭ Butnariu, St. Morariu, Victorŭ Munteanu, Vas. Moga.

***

Bătaiă sângerósă. In sĕptĕmâna trecută s'a întêmplatŭ o bătaiă sângerósă între nisce honveḑĭ beţĭ şi între civilĭ. Unulŭ dintre luptătorĭ fŭ înjunghiatŭ cu unŭ cuţitŭ, din care causă trebui sĕ fiă tranportatŭ în spitalŭ. Aicĭ se constată că mai multŭ i-a stricatŭ rachiulŭ decâtŭ lovitura de cuţitŭ.

***

Tutunŭ Românescŭ în Francia. Ḑiarele din România aducŭ scirea, că guvernulŭ românŭ negoţiéză cu guvernulŭ francesŭ pentru liferarea tutunului românŭ, calitate specială, pentru ca acésta sĕ fiă introdusă în Francia.

***

Condamnatŭ. Din Petersburg se telegrafézĕ: Fostulŭ oficerŭ rusŭ de marină, *Schmidt* a fostŭ condamnatŭ la deportare în Siberia, pentru corespondenţa ascunsă ţinută ca străinătatea şi pentru alte delicte.

în rîsŭ, când ne surprinse într'o ḑi şoptindŭ fericiţĭ unulŭ cu altulŭ. Când remonstraiu seriosŭ, îmĭ arătă uşa — ér când mĕ împotrivi, elŭ isbucni cu vehemenţa temperamantului sĕu sudicŭ, — o privire asupra Angelei, şi plecai.

Ea'mĭ scrise în ḑiua următóre: „Am promisŭ iubitului şi rĕutăciosului meu tată, ca sĕ nu te mai vĕdŭ până nu-mĭ va mai permite elŭ acésta, — fii bravŭ şi nu căta ca sĕ ajungĭ pe sub ascunsŭ la ceea ce eu nu permitŭ sĕ ajungĭ pe faţă".

Astăḑĭ o povestescŭ acésta atâtŭ de liniştitŭ, ca şi când inima mea atuncĭ n'ar fi fostŭ aprópe sĕ se rupă, — nu sciamŭ ce sĕ facŭ, şovăiamŭ — dér ascultaiu de ea. In fiăcare ḑi, în fiăcare óră aşteptamŭ vre-o scrisóre dela eă — Tómna încă trecŭ. — Iérna dispărŭ — ḑilele întâiu de primăveră sosiră, atuncĭ o revĕḑuĭ — şi însuşĭ tatălŭ ei fŭ acela care mĕ duse la ea. Ce înfăţişare avea — îmbĕtrânise cu douĕḑecĭ de anĭ!

„Vino, Victore, értă-mĭ, mântuesce-mĭ uniculŭ meu copilŭ — Angela móre!"

Ce se întêmplase? Unŭ casŭ, care de mii de orĭ se repeţesce, deşi sciinţa modernă denégă, că cineva móre de rupere de inimă! Ei ḑicŭ atuncĭ, că a lipsitŭ ceva la inimă, séu că n'a mai avutŭ viéţă, — eu ḑicŭ că lipsa de sórele amorului, care nimicesce aceste florĭ gingase. — Angela móre!

Când intrai înlăuntru, mĕ întimpină privirea ei — numai privirea ei — ea însăşĭ ḑăcea în vestmêntulŭ ei albŭ pe patŭ — prea slabă pentru ca sĕ se ridice. Mediculŭ era de faţă — elŭ o mângăia, ḑicêndŭ, că acum a sositŭ adevĕratulŭ medicŭ, ea-şĭ puse mâna ei mică de marmură pe inima ei, ce svâcnea şi ḑise: „Prea târḑiu!"

Şi apoi şedurămŭ mână în mână, fui silitŭ sĕ-i povestescŭ ceea ce mi-s'a întêmplatŭ, cum am trăitŭ de atuncĭ încóce, cum am suferitŭ — ea 'mĭ surise când auḑi descrierea mea înfocată şi murmură încetŭ cuvinte de mângăere, „poetulŭ meu" îmĭ ḑicea ea cu admiraţiune.

In ḑilele următóre mĕ întâlnii cu mediculŭ pe trepte, elŭ pleca şi eu soseam. „Nu trebue sĕ o neliniştescĭ — în curêndŭ se va sfirşi viéţa acestei suave fiinţe!" Mĕ apucă de mână, fiindcă simţeamŭ bine la scirea acésta, care încă de mai înainte îmĭ escita temerea.

Ah, şi însăşĭ Angela era convinsă despre acésta! Când îi pusei în mâna ei veştejită unŭ cântecŭ de amorŭ, ea luându-mĭ capulŭ în mâinile ei, 'mĭ şopti. „Ascultă — o sciu, trebue sĕ morŭ în curêndŭ — lacrimile şi tânguirile tatălui meu trădéză acésta, — împlinesce-mĭ o rugăminte, iubitulŭ meu amicŭ — prescrie-mĭ în fiă-care ḑi unŭ mijlocŭ de alinare — versurile tale minunate — nu e aşa?"

Plângeam şi-i strângeam mâna. — Şi acum urmă o mórte de 30 de ḑile — nicĭ o luptă, numai o stingere — în fiă-care ḑi împleteamŭ o fóie la coróna cântecelorŭ pasiunei ei — treiḑecĭ de tânguirĭ sângerόse şi de jurăminte de amorŭ ardĕtóre şi eterne.

Ea avea o cutie mică sculptată din lemnŭ de stejarŭ — aicĭ puse ea fóiă de fóiă, şi comóra acésta o ascunse sub căpătâiulŭ ei, pe care se odichnea capulŭ ei, încadratŭ cu unŭ pĕrŭ blondŭ.

— Aceste fire aurii, fărmecătóre, carĭ mai întâiu mĕ încunjurară cu puteie magnetică — aceste „cătuşe ale amorului", au fostŭ obiectulŭ primei mele poesii de amorŭ.

In séra din urmă, ne făcŭ semnŭ la amêndoi, ca se ne apropiămŭ: „Promiteţi'mĭ — ca cutia acésta cu poesiile sĕ mi-o daţĭ spre eternă odichnă — aşa sub capulŭ meu — pe ea vreu se dormŭ. Nimenea sĕ nu mi'o răpéscă — promiteţĭ acésta?

Noi promiserămŭ. — „Desfă'mĭ pĕrulŭ", se rugă ea, şi eu desfăcui pletele de mătasĕ şi'mĭ ascunsei ochii mei udaţĭ de lacrimĭ în pĕrulŭ ei auriu.

Astfelŭ stătui multŭ, multŭ vreme — până când unŭ fiorŭ rece ca ghiaţa, ce eşi din corpulŭ ei înţepenitŭ, mĕ deşteptă la înfricoşata realitate. — — — — — Am aşeḑat'o apoi în coşciugŭ, — poesiile odichnescŭ sub căpătâiulŭ ei, împletite de cătuşele blonde ale amorului,

— Inţelegĭ, amice, că Angela nu ne dă poesiile ei.

Astfelŭ îşĭ încheiă cărunţulŭ poetŭ naraţiunea sa, agitatŭ de amintirea acésta din juneţă.

Dér nu numai Troupenas, cerculŭ întregŭ se împotrivi, pietatea pentru cei

Congresulŭ higienicŭ din Londra și România.

Cetimŭ în diarulŭ „Timpulŭ" următórele cu privire la România, care a fostŭ representată la congresulŭ internaționalŭ higienicŭ din Londra, prin d-lŭ Dr. *Fatino:*

Din cele comunicate de medicii străinĭ resultă, că succesulŭ dilei de 11 Augustŭ aparține secțiunii a VIII și în specialŭ delegatului ministerului de resbelŭ alŭ României, d. medicŭ inspectorŭ generalŭ *Dr. A. Fotino.* D-sa a fostŭ viu felicitatŭ pentru *interesanta și importanta* comunicațiune făcută, calificată astfelŭ de însușĭ *lordulŭ Wautage,* președintele acestei secțiunĭ. D. Dr. Berenger Feraud directorulŭ serviciului sanitarŭ alŭ marinei francese, asemenea a făcutŭ elogii comunicării d-lui Doctorŭ generalŭ Fotino. Unŭ altŭ doctorŭ francesŭ, d-lŭ Duchaussoy, agreatŭ la facultatea de medicină din Paris, a vorbitŭ în termenii cei mai entusiaștĭ despre partea acesa din raportulŭ delegatului-șefŭ românŭ, în care se vorbeșce despre serviciulŭ sanitarŭ militarŭ în timpŭ de resboiu.

Savantulŭ francesŭ a relatatŭ, că d-sa scie din mărturisirile medicilorŭ turcĭ, cumcă transportulŭ rănițilorŭ efectuatŭ de către ambulanțele române în ultimulŭ resboiu din Bulgaria *a fostŭ admirabilŭ.*

Biroulŭ secțiunii a decisŭ ca comunicarea d-lui Dr. Fotino sĕ se publice imediatŭ. Ea se află deja sub tiparŭ.

Delegatulŭ României a fostŭ alesŭ vice-președintele secțiunii VIII, care e cea mai importantă secțiune, fiindŭ specialŭ creată în interesulŭ igienii navale și militare.

In fața acestorŭ succese, atâtŭ de strălucitŭ recunoscute de specialiștii străinĭ, noi trimetemŭ felicitările nóstre d-lui Dr. Fotino.

Sănĕtatea împĕratului Wilhelm II.

Cetimŭ în „Naționalulŭ":

Intre doctorulŭ Leuthold și profesorulŭ Esmarch, s'a ridicatŭ o discuțiă fórte viuă cu privire la sănĕtatea împĕratului; de altmintrelea, iată ce ne spune o telegramă venită dintr'unŭ isvorŭ ce merită tótă încrederea: „Doctorulŭ Leuthold cere cu energiă, ca împĕratulŭ sĕ fiă transportatŭ la castelulŭ din Kiel, unde sĕ pótă fi îngrijitŭ; elŭ pretinde, că mișcările vasului împedecă vindecarea. Pe de altă parte profesorulŭ Esmarch se împotrivesce, temându-se de o primejdiă décă ar debarca pe împĕratŭ. Doctorulŭ Leuthold, după câtŭ se vede, a declaratŭ! că era incompatibilŭ cu jurămêntulŭ și responsibilitatea de care este investitŭ de a mai ascunde adevĕrata condițiune a împĕratului, că n'ar pute sĕ nu publice buletine, nicĭ se omită de a înfățoșa pe împĕratŭ ca ne bucurându-se de integrimea facultăților sale. In urma acestei declarațiunĭ, doctorulŭ Esmarch a fostŭ numitŭ medicul ordinarŭ alŭ împĕratului, cu condițiunea de a ascunde publicului adevĕrata stare mentală a împĕratului, astfelŭ ca se pótă fi luate demarșele necesare pentru formarea unei *regențe.*

Călĕtoria principelui Henric în Anglia este făcută în scopulŭ de a se ține unŭ consiliu de familiă. Regina Victoria și împĕrătésa Friderica, au fostŭ cele dintâiu consultate, după aceasta chestiunea va fi supusă și celor-l'alțĭ membri ai familiei. *Regența care ar fi necesară* de a se institui, s'ar compune, pentru imperiu, din regele de Saxonia din marele duce de *Baden* și din cancelarulŭ de *Caprivi* și pentru regatulŭ Prusiei, din împĕrătésa, din principele *Henric,* din președintele consiliului și ministru alŭ afacerilorŭ străine, din d. de *Caprivi* și din ministrulŭ casei regale, d. baronŭ de *Wedell-Piesdorf.* Se dice, că regina Angliei, Victoria, ar fi rĕspunsŭ principelui Henric, că dênsa doresce ca fiica sa, împĕrătésa Friederic, se aibă presidența consiliului regenței din Prusia. Sâmbătă consiliulŭ de ministrii a deliberatŭ asupra acestei cestiuni; decisiunea se ține în secretŭ. Peste puținŭ trebue sĕ se convóce unŭ *„Kronrath"* (consiliulŭ coróuei) și *„Bundesrath"* (consiliulŭ federalŭ), pentru ca sĕ'șĭ dea avisele. Numai în urma acestor consilii se va lua o hotărîre. Până unŭ altă, scirile ne-oficióse nu suntŭ de locŭ optimiste. Suveranulŭ este ținutŭ ascunsŭ.

Capulŭ împĕratului este cu desăvêrșire înfășuratŭ cu bumbacŭ muiatŭ în acidŭ salicilicŭ, destinatŭ sĕ mai modereze înspăimêntătorulŭ mirosŭ ce se degajéză prin scurgerea urechilorŭ.

Orleaniștii și republica.

In Francia a făcutŭ mare sensațiune unŭ articolŭ apărutŭ în diarulŭ „Soleil", care e organulŭ contelui de Paris, din care transpiră, că orleaniștii ar avea de gândŭ sĕ depună armele înaintea republicei. Articolulŭ e următorulŭ: Nu este numai Țarulŭ, stăpânitorulŭ a peste o sută de milióne de ómenĭ, care întinde mâna lui Carnot, președintelui republicei francese, și-lŭ ține de egalŭ în rangŭ cu sine, republica francesă nu s'a îndestulatŭ, sĕ câștige pe Țarulŭ, ci a câștigatŭ înaintea Țarului Rusiei pe unulŭ și mai puternicŭ, pe papa, capulŭ supremŭ bisericescŭ peste două-sute de milióne de suflete. Monseniorulŭ Lavigerie, la întórcerea sa dela Roma, cu împuternicirea papei a lăsatŭ sĕ cânte pe „frații albĭ" marseillaiza, mai înainte de ce Țarulŭ ar fi poruncitŭ sĕ o cânte cu ocasiunea memorabilelorŭ festivitățĭ dela Kronstadt. Va sĕ dică pe partea Franciei stau în anulŭ mântuirei 1891 cele două puterĭ mai marĭ autocratice din lume: papa și Țarulŭ. . . . . Domnule Carnot! D-ta te-ai născutŭ sub o stea norocósă, ai luatŭ puterea în momentulŭ oportunŭ, D-ta culegĭ fructele muncei de douĕdecĭ de anĭ a națiunei, care te-a alesŭ de căpetenia a ei. Noi îțĭ adresămŭ felicitările nóstre. Ca patrioțĭ ne bucurămŭ sincerŭ despre cele întêmplate și ca filosofĭ privimŭ mișcarea, care răpesce națiunea francesă spre republică. Noi recunóscemŭ, că partida monarchistă prin aurora, care încoronéză fruntea republicei, e întunecată și noi nu ne tânguimŭ despre acésta, pentru că poporulŭ se întórce spre republică, fiindcă totdéuna se întórce spre succese. Acesta e cu totulŭ naturalŭ. La acéstă stare a lucrurilorŭ, noi întru câtŭ privesce restaurarea monarchiei, contămŭ pe provedință, a cărei scopurĭ suntŭ misterióse și a căruĭ planurĭ suntŭ nepetrunse, și care nu se ocupă totdéuna cu evenimentele lumei acesteia de josŭ. Ne gratulămŭ pentru succesele republicei, fiindcă aceste folosescŭ Franciei. Ce e dreptŭ evenimentele aceste nu schimbă părerile nóstre. Monarchia francesă a lui Ludovicŭ sfêntulŭ și Henricŭ IV, rĕmâne idealulŭ nostru.

„Sferșitulŭ" lui Bismarck.

In dilele acestea a apărutŭ o broșură volantă anonimă, îndreptată în contra principelui Bismarck. Broșura pórtă titlulŭ: „Sferșitulŭ principelui Bismarck în politica esternă" și se crede a fi emanatŭ din cercurile politice ale guvernului actualŭ.

In prefață observă autorulŭ, că pericolulŭ, care póte proveni din nisuințele anti-austriace, ce cancelarulŭ le dovedise în timpulŭ din urmă, l'au constrânsŭ sĕ edée broșura.

Condamnă tótă palitica esternă germană dela 1872 încóce și constată cu date, că principele Bismarck totdéuna a fostŭ satisfăcutŭ décă și-a putut asigura șieșĭ momentulŭ politicŭ. In întrégă sa activitate politică — dice autorulŭ anonimŭ — se observă numai rutina, pe când prevederea, ca a unui adevĕratŭ bărbatŭ de statŭ, îi lipsesce cu totulŭ.

In anulŭ 1866 Bismarck nicĭ decum nu s'a luptatŭ pentru unitatea germană și autorulŭ broșurei a aflatŭ, că înainte de isbucnirea rĕsboiului cu două sĕptĕmânĭ, principele a trimisŭ la Viena doi bărbațĭ ai sĕi de încredere cu nisce condițiunĭ, carĭ se întemeiau pe dualismulŭ dintre Germania și Austria, considerândŭ pe Francia ca unŭ inimicŭ comunŭ alŭ ambelorŭ state.

După ce au învinsŭ Germanii, principele a trimisŭ pe ambasadorulŭ Herring la Viena cu propunerea, ca sĕ se formeze o confederațiune germană de Nordŭ sub conducere prusiacă, și o altă confederațiune germană de Sudŭ sub conducere austriacă. Propunerea acésta însĕ a fostŭ abandonată de curtea din Viena.

Autorulŭ broșurei face mai departe imputărĭ fostului cancelarŭ și pentru-că a evitatŭ rĕsboiulŭ în 1867, când Francia nu avea armată în reservă, cu tóte că — după cum se afirmă — statulŭ majorŭ, cu conlucrarea principelui moștenitorŭ, a hotărîtŭ sĕ se începă numai decâtŭ rĕsboiulŭ. In urma acésta împĕratulŭ imediatŭ după negoțiările dela Luxenburg a ținutŭ mai multe conferențe cu moștenitorulŭ și cu secretarulŭ de statŭ Gruner, în scopulŭ de a pune în loculŭ lui Bismarck unŭ altŭ cancelarŭ. De aci provine ura ce Bismarck a nutrit'o față de Gruner.

In anulŭ 1870 Germania era p'aci sĕ stée singură în fața unei alianțe triple între Francia, Austro-Ungaria și Italia, și numai lui Napoleon 'i se póte imputa, că acéstă alianță s'a zădărnicitŭ. Autorulŭ ilŭ învinovățesce pe Bismarck mai departe și pentru-că n'a cerutŭ dela Francia ca despăgubire de rĕsboiu, în loculŭ celorŭ 5 miliarde, 20 de miliarde.

După cum susține broșura, Moltke a proiectatŭ în 1879 rĕsboiu în contra Rusiei. Politica actuală a lui Bismarck autorulŭ o consideră ca rĕsvrătitóre, care face imposibilă o apropiere între Francia și Rusia, și care desface raporturile intime dintre Austro-Ungaria și Germania. Ca de încheiare dice broșura, că politica lui Bismarck nicĭ odată n'a fostŭ în stare sĕ scotéscă granițele din spre apusŭ ale Germaniei și lui Bismarck nu-i va succede nicĭ odată sĕ învrăjbéscă pe Germania cu vecinii ei dela Sudŭ și dela Ostŭ.

Grecii și Românii în Macedonia.

Diarulŭ din Bucurescĭ „L'Indépendance romaine" primesce nisce scirĭ grave din Macedonia. Vinerĭ, în 26 Iulie, în ajunulŭ sfântului Pantelimon nisce tulburărĭ ar fi isbucnitŭ în bisericile unorŭ comune din Macedonia locuite de Românĭ. Acea di fiind o sĕrbătóre națională pentru Românii din Turcia, aceștia au voitŭ sĕ oficieze românesce în biserică. Episcopii grecĭ însĕ, carĭ continuă a se încăpățina în contra celebrărei cultului in limba românéscă, au intervenitŭ în persónă în Pîrvoli și le Moloviște, ca sĕ împedice celebrarea serviciului divinŭ în românesce. O pățiră însĕ rĕu, căcĭ Românii indignațĭ de o vorbă a unui episcopŭ, că *limba românéscă ar fi blestemată de Dumnedeu și de patriarchulŭ din Constantinopole* (textualŭ), s'au aruncatŭ asupra lorŭ, i-a lovitŭ și i-a datŭ afară din biserică. Autoritățile imperiale otomane și-au făcutŭ datoria și vorŭ sti sĕ pună la regulă pe acei episcopĭ fanaticĭ carĭ nu vorŭ sĕ înțelégă, că, cultulŭ nivinŭ se cade sĕ fiă celebratŭ de orĭ-ce poporŭ în limba lui, ceea ce Sultanulŭ a înțelesŭ și a sancționatŭ, permițêndŭ Românilorŭ din Turcia a se folosi de limba lorŭ în biserică. Turburărĭ s'au întêmplatŭ și la Sân-Marina, satŭ românescŭ în Pind. Acestea s'au terminatŭ cu alungarea învĕțătorilorŭ grecĭ din cele două școlĭ principale comunale.

DIVERSE.

Marele componistŭ Verdi, ca filantropŭ. Giuseppe Verdi își îndreptă acum privirile spre scopurile sale filantropice, între carĭ se află și înființarea unui mare asilŭ în Milanŭ pentru artiștĭ bĕtrânĭ și săracĭ. Pentru scopulŭ acesta a dispusŭ bĕtrânulŭ măestru unŭ capitalŭ de 2 milióne de lire. Numai edificiulŭ va costa afară de aceste ½ milionŭ de lire, și spațiulŭ e calculatŭ pentru 130 de persóne de ambele sexe, carĭ vorŭ fi aicĭ îngrijite pe depliuŭ. In apropiere de Fiorenzuela esistă deja de mai mulțĭ anĭ unŭ spitalŭ înființatŭ de Verdi, care dispune de unŭ fondŭ de mai bine de unŭ milionŭ și a căruĭ înființare a costatŭ ¼ milióne lire. Puținĭ compositorĭ de opere șĭ-au câștigatŭ o avere atâtŭ de enormă, ca Verdi, dér puținĭ ar întrebuința banii pentru asemenea scopurĭ mărețe filantropice.

Tablourĭ scumpe. Bogatulŭ amatorŭ de arte din Francia, d-lŭ Chauchard, șĭ-a asiguratŭ dilele trecute colecția de tablourĭ. Acéstă colecțiă, alŭ cărei prețŭ se evaluéză la 3,300 000 francĭ, cuprinde între altele celebrulŭ Angelus alŭ lui Millet, care e asiguratŭ pentru 700,000 francĭ, tabloulŭ lui Meissonier 1814, asiguratŭ pentru 550,000; unŭ altŭ tablou de acelașŭ pictorŭ cu 250,000; unŭ taurŭ de Troyon, cu aceeașŭ sumă etc.

Necrologŭ. Ecaterina N. Villara născută **N. Nichiforŭ** din Brașovŭ, a încetatŭ din viĕță în 8 (20) Augustŭ nóptea la 11 óre în etate de 70 anĭ. Cu durere anunță sora ei *Bălașa Stan Blebea* și celelalte rudeniĭ perderea scumpei sale surorĭ.

Fie-i țerîna ușóră!

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

învieță, pentru geniu e mai mare ca considerațiunea asupra unei viețĭ de multŭ trecute.

— Și dela Angela voiau se împrumute prețiósa comóră — se deschidă cripta, se copieze poesiile și apoi érășĭ sĕ le predea mórtei. —

Amorulŭ propriu alŭ poetului se deșteptase — ce e dreptŭ elŭ se împotrivi, dér totușĭ povesti despre pétra négră de marmură cu mânile încrucișate, ce se afla în cimiterulŭ dela Montmartre, — ar fi pututŭ se cunóscă orĭ cine loculŭ de odihnă alŭ fetei, chiar și décă n'ar fi fostŭ inscripțiunea Angela Rascoli.

Elŭ nu voia se scie și totușĭ scia, că ei mergŭ, ca se deschidă mormêntulŭ — trecură mai multŭ de șésedecĭ de anĭ și gloria e o putere mai mare, ca amorulŭ din tinerețe, — agitatŭ aștepta elŭ séra următóre, în care avea se iésă la lumină cântecele de amorŭ — Troupenas ș'a luatŭ tóte asupra'șĭ.

Séra sosi, cu ea și Troupenas — dér cu mânile góle. Elŭ se aședă la picórele măestrului, apuca mâna tremurândă a acestuia și începŭ încetŭ împărtășirea sa: „Aflarămŭ cripta, o deschiserămŭ — șesedecĭ de anĭ e pe pămêntŭ o eternitate — numai câteva oseminte, sdranțe moderne — cutia prefăcută în țĕrînă — dér — ce privelisce ciudată — hârtiile resistaseră vitregimei timpurilorŭ! — Deja voiamŭ se întindŭ mâna spre ele când deodată vĕdui pachetulŭ întrețesutŭ de firele de pĕrŭ galbene, ca și nisce cătușe ce nu se potŭ desface! Pĕrulŭ frumósei fete a trebuitŭ sĕ créscă după mórte, după cum adese-orĭ se întêmplă, și așa s'a formatŭ din elŭ adevĕratele cătușe ale amorului. — Ințelegĭ, că nu îndrăsnisemŭ sĕ comitŭ o jefuire."

„O sciamŭ, sciamŭ!" esclamă bĕtrânulŭ erou alŭ poețilorŭ și ochii i-se umplură de lacrămĭ. „Nimicŭ nu e așa de puternicŭ, ca iubirea adevĕrată.—Angelo, nu lăsă nicĭ mórtă, aceea, ce iubise în viĕță!" — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Ediția de luxŭ a operilorŭ lui Victorŭ Hugo, apărŭ fără cântecile sale din junețe.

Ucu Paolo.

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

din 24 Augustŭ st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 38	Vênd.	9 40
Argintŭ românescŭ	„	9.32	„	9.37
Napoleon-d'orĭ	„	9.39	„	9.41
Lire turcescĭ	„	10 48	„	10.53
Imperialĭ	„	9.46	„	9 51
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ	„	121.—	„	122.—
Mărcĭ germane	„	57.75	„	58.10

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 22 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	103 40
Renta de hârtiă 5%	100.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.25
dto argintŭ	98.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112 50
Bonurĭ rurale ungare	91.—
Bonurĭ croato-slavone	104.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	139.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	130 —
Renta de argintŭ austriacă	90.90
Renta de hârtiă austriacă	90 90
Renta de aurŭ austriacă	110 80
Losurĭ din 1860	136.75
Acțiunile băncei austro-ungare	1010.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	323.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr	276.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.62
Napoleon-d'orĭ	9.40½
Mărcĭ 100 împ. germane	58.15
Londra 10 Livres sterlinge	118 15

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans."

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe șése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe șése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe șése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe șése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Brașovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timișŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighișóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Brașov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Brașov	8.24	9.44

Nota: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.